
Sandheden om Australian Shepherds temperament

Af Kristin Tara MacNamara, trykt i ASCAs blad, The Aussie Times, nr. 7 2006

Oversat af Birgit Hartoft

"Aussies blev ikke designet eller opdrættet til at være kæledyr, og som kæledyr uden et job, laver de ballade. En Aussie uden får at hyrde, ænder at drive, eller kvæg at samle, hyrder på børnene i stedet. Alle Aussier har brug for et job; måske tre eller fire jobs!" - Liz Palika, "Is an Australian Shepherd Right for You?"

Mantraet "En Aussie har brug for et job" har eksisteret i lang tid. Det er en kliche indenfor de fleste arbejdshunderacer, men er det sandt for den Australian Shepherd, vi har idag? April Metroulas' artikel på petplace.com er et godt eksempel på den form for information, som er almindeligt tilgængelig for den brede offentlighed om Australian Shepherds. "En aktiv og venlig hyrdehund;" "De hyrder instinktivt og har en tendens til at nappe dig i hælene;" "Aussies er hunde med et stort aktivitetsbehov;" "De har brug for masser af motion, og kræver tid og opmærksomhed;" "Nogle kan være tilbageholdende overfor fremmede, men de fleste er meget loyale og kærlige;" "Disse hunde er ualmindelig nemme at træne." Er Metroulas' udtalelser rammende for Australian Shepherds generelt?

Nu om dage kan det ikke nægtes, at der er sket en opdeling i racen mellem den oprindelige "gammeldags" arbejdende Australian Shepherd, og den "nye" forstads-Aussie. Australian Shepherds fra 40 år siden havde et meget anderledes formål med deres eksistens, og der blev derfor forlangt et andet temperament af dem. Mens det gamle udtryk for racen kan være "Australian Shepherds er ikke hunde for hvem som helst", så er der individer i racen, som sandsynligvis er "hunde for mange". Nøglen er dog at finde den hund, der er den rigtige for netop dig.

Virkeligheden og årsagerne til variationerne i personlighed

"Australian Shepherd er en intelligent hund, primært en arbejdshund med stærke hyrde- og vagtinstinkter. Han er en exceptionel kammerat. Han er alsidig og nem at træne, udfører de angivne opgaver med flot stil og stor entusiasme. Han er reserveret overfor fremmede, men udviser ingen skyhed. Skønt han er en aggressiv, autoritativ arbejdshund, må ondskabsfuldhed overfor mennesker eller dyr aldrig tolereres." – ASCA racestandarden, 1977.

Racestandarden giver en generel rettesnor for et ASCA-godkendt Australian Shepherd temperament. Men hvordan skal termer som "vagtinstinkt", "exceptionel kammerat", "reserveret", og "aggressiv, autoritativ arbejdshund" egentlig forstås? For mange opdrætter, betyder disse ord helt forskellige ting.

Eftersom Australian Shepherd udvikledes uafhængigt af udefra kommende æstetisk eller organisatorisk indflydelse, bør begrebet, at formen skal følge funktionen, stå klart igennem hele standarden og ikke kun i afsnittet om temperamentet. Australian Shepherd hører til i en klasse af hunde, som er avlet til til at blive sat i arbejde af deres ejere eller førere, som angivet via udtrykket "primært en arbejdshund" – "primært" i form af hyrdning og vogtning.

Som bemærket tidligere, er eftertrykket på begge disse funktioner blevet fjernet fra den "nye" Australian Shepherd, og dermed er meget af dens personlighed også blevet ændret.

Den korrekte personlighed som beskrevet i standarden er en spejling af den arbejdende Aussies miljø og ansvar. Kvæg-rancher Norm Andrews siger i sin artikel, "Hvorfor jeg valgte Aussier":

De ejer dig, og danner et tilhørsforhold til dig og dit sted, som intet andet gør. Jeg kan træne en smule med min hund, men en Australian Shepherd følger mig, virker, som om den lærer af, hvad jeg foretager mig, og træder ganske gradvist ind og overtager arbejdet med et minimum af korrektion og anstrengelse. De har trænet mine køer, gjort mit liv så meget mere effektivt, og sørger for at hver dag er frisk og fornøjelig.

Sandheden om Aussiens temperament

Det tager en intelligent hund, som er trænbare og entusiastisk, at udføre nyttigt arbejde på en ranch med en minimal træningsindsats. Det er dette træk, der tiltrækker de fleste Aussie-ejere til racen, "gamle" såvel som "nye".

Men der eksisterer meget forvirring om de der forbistrede beskrivelser af "aggressiv, autoritativ arbejdshund" og "reserveret". Mange mennesker idag tenderer imod at opfatte "aggressiv" som at betyde, at hunden søger konfrontationen, og "autoritativ" som at betyde, at hunden har en dominant personlighed. Intet kunne være længere fra sandheden, hvis man ser på det med kreatur-ejers øjne. Hvis en person i erhvervslivet beskrives som "aggressiv", betyder det, at personen har gå-på mod, og det gælder også for arbejdende Aussier. Terry Martin skriver i "Hvad er en Australian Shepherd?" at:

En god Australian Shepherd arbejder tavst eller bruger sin gøen til at understrege sin autoritet. En hund, som gøer og ikke bider, er til meget lidt nytte på en ranch. ... Hunden skal have selvsikkerheden til at kunne gå ind mod stillestående dyr for at flytte dem. [...] Den gode Australian Shepherd er altid ivrig efter en fysisk konfrontation med dyrene.

Betyder det, at hunde konstant er på udkig efter muligheder for at snappe en luns kød, eller nappe i børnenes hæle? Overhovedet ikke. Mens ingen kan benægte nytteværdien at et stærkt hyrdeinstinkt, er vigtigheden af et velanbragt vagtinstinkt bedst beskrevet af Roger Stevens i hans artikel "En historie om tre Aussier":

Selv med al deres aggressivitet i arbejdet, var de godmodige hunde. Det betyder ikke, at de ikke var gode vagthunde, for det var de. Men jeg behøvede ikke bekymre mig om, hvorvidt de bed alle og enhver, der kom ind på gårdspladsen. Der virkede som om, de instinktivt vidste, hvem de skulle holde øje med, og hvem der var ok.

Funktionen for en hund med et stærkt vagtinstinkt i et ranch-miljø burde være selvforklarende – jag dem væk, som ikke er velkomne, og vær reserveret nok til at lade besøgende være i fred. "Aussien blev ikke udviklet i England eller Skotland til at hyrde får på græsningsarealer," udtaler Terry Martin, "Aussien blev udviklet på Amerikanske farme og ranches, og var ikke kun en arbejdende hyrdehund, men en vogter af familie og hjem. En gammel rancher i Colorado fortalte mig en gang, 'Jeg ville ikke have en hund, som ville lade sig selv blive stjålet.' I betragtning af hvad jeg læser i nyhederne hver dag, spekulere jeg over, hvorfor det ikke er vigtigere nu om dage at opdrætte hen imod hunde, som heller ikke vil lade ens barn blive stjålet." Virkelig et godt spørgsmål, men når indbrudstyre kan vinde retssager mod personer, som beskytter deres hjem mod indtrængende, kan det stærke vogterinstinkt, som får en hund til at holde vagt over el målaren, indtil hjælpen kommer, bekymre mange hundeejere.

Med ankomsten af den "nye" Aussie, som nu finder tilhængere i forstads-Amerika for primært at være familiens kammerat, servicehund og udstillingshund, skal formen følge funktionen. I et miljø med tæt naboskab, konstant kontakt med fremmede, hvor der naturligt tilbydes mindre motion, giver det mening, at elskere af Australian Shepherds er begyndt at avle væk fra træk, der kunne være til besvær, når man vil undgå retssager og tilpasse hundene til behovene hos potentielle hvalpekøbere. Det er på grund af dette, at de fleste mennesker, der nu om dage kommer i berøring med Australian Shepherds, forventer imødekommende hunde.

Det er vigtigt, at potentielle hvalpekøbere er klar over, at der stadig er avlslinjer, som ikke passer til det "nye" Aussie temperament – men snarere passer til ASCAs racestandard som beskrevet, netop fordi de stadig lever op til kravene for en arbejdende hyrdehund – eller er avlet ud fra disse linjer. For begge temperamenter gælder det, at Aussien stadig fungerer som en exceptionel kammerat, men at håndtere de forskellige former for temperamentsproblemer, der kan opstå hos hvalpekøbere, som er uvidende om den manglende ensartethed indenfor racen, er et ansvar, der ligger hos enhver Aussie-ejer, -opdrætter, eller –elsker.

Almindelige temperamentsproblemer, og hvad vi kan gøre for at undgå dem

Kay Marks, som i mange år har arbejdet med omplacering af Aussier, udtaler: "Der er formodentlig ikke noget enkeltområde bortset fra genetikken, som har mere indflydelse på temperamentet end manglende

Sandheden om Aussiens temperament

socialisering." Pat Hastings, i "The Puppy Puzzle", refererer til Syver-reglen (<http://www.katwala.com/sevens.html>). I den artikel tilråder Pat Hastings, at når hvalpene er syv uger gamle, bør de have oplevet syv forskellige af følgende: overflader under poterne, legetøj, oplevelsessteder, udfordringer, madbeholdere, madsteder, mennesketyper. *"Lige fra fødslen bør Aussie hvalpe udsættes for alle slags stimuli og situationer,"* advarer Kay Marks. *"Det bør fortsætte så længe hvalpen vokser, når den flytter til sit nye hjem, og helt frem igennem alle de vigtige socialiseringsperioder og teenageperioden."*

Angst-aggressivitet, aggressivitet mod mennesker eller hunde er også almindelige problemer hos Aussier med temperamentsproblemer. Mange af disse kan undgås gennem korrekt socialisering igennem deres liv, men opdrættere og køber bør være opmærksom på den meget reelle genetiske arvelighed af den slags egenskaber.

Racen er også kendt for sin tendens til dominansproblemer. Kay Marks foreslår: *"Neutralisering (sterilisering / kastration), så snart hvalpen når den rigtige alder, kan forebygge dominans- og andre adfældsrelaterede problemer, især hos hanhunde. Aussier er ikke små mennesker i pels, og de har behov for struktur i hverdagen, så de kender deres plads i 'flokken'."*

Hyperaktivitet er en almindelig klage fra gamle Aussie-ejere og –opdrættere – noget mange misforstår som et bevis på "evnen til at arbejde hele dagen", som vore Aussier er bygget til at kunne gøre. Australian Shepherds er ikke nødvendigvis hunde, der har behov for et job. De, der arbejder med omplacering af Aussier, hører ofte, at "den hund ville have det bedre på en ranch." Men faktum er, at en aggressiv, ufokuseret, eller hyperaktiv hund ikke ville være til megen nytte på en farm eller ranch. En Australian Shepherd har en intelligens så skarp som en ragekniv og masser af energi, men den, der har det rigtige temperament, vil ikke forfalde til at ødelægge ting, hvis den ikke kommer ud at gå hver dag, eller får lov at hente kvæget ind. Iflg. Terry Martin: *"Mine børns hunde var tilfredse med at bo på børnenes senge, komme ud til aftensmaden og snuppe, hvad de kunne, måske ligge og slappe af i tv-stuen og kigge med lidt – og det var hele deres liv. Begge var rigtige arbejdshunde, og de elskede at arbejde, men ingen af dem var kede af ikke at arbejde, hvis de kunne leve sådan et liv."*

Vidunderlige Aussie karaktertræk, som du kan finde hos enhver slags Aussie

Kay Marks udtaler, *"Min første kærlighed var heste, og det giver mig stor glæde at betragte mine Aussier og se ting, der minder mig om, hvad jeg nød ved hestene. Der er så mange ting, der fik mig til at forelske mig i racen – deres intelligens, viljen til at behage, deres loyalitet, hengivenhed, entusiasme, deres atletiske evner."*

I noterne til temperamentsafsnittet i racestandarden står der nok så ironisk, at *"racestandarden er ikke et sted, hvor man praler af sin race."* Det her er stedet.

Australian Shepherds er loyale. Mere end loyale. De er din skygge.

Der er mange Aussier, som ikke helt er enmandshunde, og der er mange Aussier, der ville gå med en fremmed hjem, eller vise ham, hvor nøglerne til pengeskabet er i dit hjem, men hundene vil altid foretrække dig frem for andre, de møder.

Australian Shepherds er kvikke – hvilket kan være forvirrende, hvis man ikke er vant til at håndtere det – men en velsignelse, hvis man kan nyde det. En ven fortalte mig en dag, da vi var ude i skoven, "Din hund er bare så interessant at iagttage!" Mens vi går rundt og passer vores, er en Australian Shepherd opmærksom og livlig overfor os og vores omgivelser – de finder ting at kigge på eller lege med, når de er i det humør, og vores opmærksomhed ikke er koncentreret om dem.

Aussien kan faktisk lave hvad som helst: Den kan være i stand til at styre alle slags dyr, men den kan også gøre alt, hvad du beder den om: konkurrere i hundesport, være redningshund, fange rotter, trække en slæde eller vogn, jage fugle: hvad som helst. Dens intelligens, kombineret med den sublime atletiske bygning gør alt muligt. Er der et glasloft over hvad denne race evner? Vi har ikke set det endnu.

Sandheden

ASCAs racestandard blev skrevet for kun 30 år siden, en mikroskopisk periode sammenlignet med andre racer. For tolv år siden, anerkendte AKC formelt Australian Shepherd. Idag er Australian Shepherd blandt de femogtredivest mest populære hunderacer i AKCs raceregister (en utroligt høj placering ud af de hundredevis af racer, der anerkendes af AKC).

Denne form for pludselig racepopularitet kan medføre både negative og positive bivirkninger for alle aspekter af en race, og er afgjort begyndt at ramme Australian Shepherd. Det er enhver ejers og opdrætters ansvar at erkende, at så enormt et spring i racens popularitet i de senere år, har forårsaget en deling af racen, en deling, der omfatter ikke bare udseende, pelslængde, og størrelse, men også den meste centrale del af Aussien – TEMPERAMENTET.